

עיר התורה שקרובה אליך

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

מקץ

אור

המבט הנכון בחיים:

בראשית פרק מא (א) וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפְרָעָה חָלָם וַחֲנָה עִמָּדָה עַל הַיָּאֵר: וּבִפְרָק מִבַּּסּוּק (כח) וַיֹּאמֶר אֶל־אֶחָיו הַיּוֹשֵׁב בְּסִפִּי וְגַם הִנֵּה בָאִמְתַּחְתִּי וַיֵּצֵא לָבָם וַיַּחְרְדּוּ אִישׁ אֶל־אֶחָיו לֵאמֹר מַה־זֹּאת עֲשֵׂה אֱלֹהִים לָנוּ: וּבִפְרָק מִבַּסּוּק (טז) וַיֹּאמֶר יְהוֹדָה מַה־נֶּאֱמַר לְאֶדְנִי מַה־נִּדְבָר וּמַה־נִּצְטָדֵק הָאֱלֹהִים מִצָּא אֶת־עֵזוֹ עֲבָדָיו הַנֶּנְזָו עֲבָדִים לְאֶדְנִי גַם־אֶנְחֵנוּ גַם אֲשֶׁר־נִמְצָא הִנֵּבִיעַ בְּיָדוֹ: וְכֵן בִּפְרָשֶׁת וַיִּגַּשׁ פָּרָק מִבַּסּוּק (ח) וַעֲתָה אֶל־תַּעֲצָבוֹ וְאֶל־יִלְחָח בְּעֵינֶיכֶם פִּי־מִכְרַתָּם אֹתִי הִנֵּה פִי לְמַחֲלָה שְׁלַחְנִי אֱלֹהִים לְפָנֶיכֶם: (ו) בְּיָזוּחַ שְׁנָתַיִם הָרַעַב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְעוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים אֲשֶׁר אֵין־יִחְרִישׁ וְקָצִיר: (ז) וַיִּשְׁלַחְנִי אֱלֹהִים לְפָנֶיכֶם לָשׂוּם לָכֶם שְׂאֵרִית בָּאָרֶץ וּלְהַחְיִיתָ לָכֶם לְפָלִיטָה גְדֹלָה: (ח) וַעֲתָה לֹא־אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הִנֵּה פִי אֱלֹהִים וַיִּשְׁלַחְנִי לָאֵב לְפָרְעָה וּלְאֶדְוִן לְכָל־בֵּיתָו וּמִשָּׁל בְּכָל־אָרֶץ מִצְרָיִם: וְכֵן בִּפְרָשֶׁת וַיְהִי פָרָק נַבְסוּק (כ) וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֱלֹהִים חֲשַׁבְתָּ לְטָבָה לְמַעַן עֲשֵׂה בְּיָוִם הַזֶּה לְהַחְיִיתָ עַם־רַב: (כא) וַעֲתָה אֶל־תִּירָאוּ אֲנֹכִי אֶכְלָל אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְכֶּם וַיִּנָּחֶם אוֹתָם וַיִּדְבָּר עֲלֵיהֶם:

שאינם הוא צריך להתמודד הן להצלחה והן להיפך, וכתוצאה מכך הדבר מביא לידי מחלוקת בבית בין בני הזוג וכן עם אנשי הבית או בחברתו בהיות וחושבים שאותה פעולה שעשה הבעל או האשה היא שגרמה לתוצאה השלילית ובגלל הדבר הזה מופר השלום בית. אף גם זאת כל המתחולל בעולם נתפס ומתפרש בדרך זו, אולם כאשר נבאר מפרשתנו שזו דרך מוטעית.

יסוד בית הלוי שהתוצאה היא סיבה למטרה ולא הפוך:

וכתב לתרץ בעל הבית הלוי עפ"י המד"ר בראשית פ"ט – א "ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חולם" הה"ד (איוב כח) קץ שם לחושד, קץ שם ליוסף כמה יהיה בבית האסורים, כיון שהגיע הקץ ופרעה חולם. וכן מפורש בתרגום יונתן בן עוזיאל כאשר התעורר זכרון יוסף לפני הקב"ה הביא חלום לפרעה. וביאור הדברים שבכל פעולה ומעשה יש סיבה ויש תוצאה ומנהג העולם כל הרואה את אשר אירע ליוסף יאמר הסיבה זה החלום והתוצאה הוציאו אותו מבית הסוהר, ולכן חושב איזה מזל יש ליוסף בגלל שפרעה חלם חלום ואין פוטר אותו יצא מבית הסוהר, אך התורה אומרת לנו הפוך התוצאה היא הסיבה כיון שהקב"ה גזר ורצה להוציא את יוסף מבית הסוהר לכן המציא סיבה שהוא החלום הקשה שאין פוטר אותו, כמו כן אין ספק שהשבטים כאשר מצאו את הכסף לא היו טפשים והבינו שכנראה הם הניחו להם את הכסף בחזרה להעליל עליהם, אבל עשו חשבון הנפש גם כאשר עשו להם את זה הכל מאת השם שנתן בליבם לעשות להם והם רק השליחים שלו ולכן הסתכלו על מציאת הכסף כתביעה מאת השם מה זאת עשה אלוקים לנו, וכך גם הדבר במציאת הגביע הבינו שהקב"ה תובע אותם ולא התייחסו לזה כאילו רצו להתעלל בהם ולכן אמר יהודה האלוקים מצא את עון עבדיך, וזאת בדיוק מה שאמר יוסף לאחיו ועתה לא אתם שלחתם אותי כי האלוקים, וכך גם אחרי פטירת אביהם שאמנם אתם חשבתם לרעה אבל אינכם אלא שליחים של הקב"ה והוא חשבה לטובה ושלח אותי להחיות אתכם ולזאת אין מקום לנקמה בכם ההיפך אני יטיב אתכם כי זו היית מטרת השם, וכמסופר בזוהר בפרשתנו שהיה אדם שנעשו לו שני נסים בדרכו רבי אבא ישב וראה אדם שהיה עייף מהדרך והחליט

שאלות:

א { הקשה בעל בית הלוי מה ענין החלום למקץ שנתים, הרי ענין יוסף לחוד וענין פרעה לחוד, והרי לכאורה לעיני כל אדם הרואה את המציאות נראה הכל הפוך שפרעה חלם חלום וזה היה בדיוק מקץ שנתים הנוספים שישב יוסף בבית הסוהר וכיון שאין פותר הזמן יוסף לפטור החלום, ואילו התורה הופכת הסדר ומדגישה תחילה את מקץ שנתים לבית סוהר של יוסף ולאחר מכן החלום מדוע?

ב { כמו כן כאשר השבטים מצאו את הכסף באמתחתם וכי לא הבינו שהחזירו להם את הכסף להתעלל בהם? ג { כמו כן כשנמצא הגביע אצל בנימין מדוע לא אמרו לו אתם שקרנים מניחים הגביע בשביל להתעלל בנו?

מבט הפוך:

כאשר נתבונן בחשיבת האנושות על המתחולל עם האדם וסביבתו וכן בעולם תמיד מחשבת האדם שהסיבה שרואה לנגד עיניו היא שגרמה לתוצאה, למשל בביראות שהוא ח"ו חלה בגלל שאכל דבר מאכל מקולקל או קרה תאונה ופגעה באדם בגלל הרשלנות, ובפרנסה עוסק במלאכתו וחושב שהצלחתו בעסק בגלל שמצא עסק מוצלח וניהל את העסק בחכמה ובתבונה, או מצא נכס מוצלח שהניב הרבה רווח, ובחברה יחשוב כי מרוב חכמתו הצליח לעשות פעולות שקידמו אותו במעמד חברתי, כגון התחבר למקורבים או עשה פעילות חברתית מוצלחת, ובדומה לכך כל נזק או פגיעה הקורה בבית בין בני הזוג או עם יתר בני ביתו או בחברתו תולה הדבר בעושה ומאשימו, ובעצם מבין שהסיבה לחולי החוסר זהירות והסיבה לפרנסה העסק המוצלח, והסיבה למעמד היא הפעילות המוצלחת, והסיבה לנזק ופגיעה מהזולת בגלל מעשיו הרעים, וכך בעצם אדם מסתכל וחושב שכל פעולה שנעשית היא הסיבה לתוצאה, ואכן כך בכל כלי התקשורת משדרים לציבור התאונה קראה מפני רשלנות הנהג, או החולי מפני חוסר הזהירות, וההצלחה אודות הפעילות וכדומה וכל דבר מקבל את הפרשנות אשר נראית בעיני האדם שהן הסיבות לתוצאה, ותורתנו מלמדת אותנו שהאדם רואה הכל הפוך ולזאת מתייחס ומתנהל כפי הבנתו אל הסיבות

בית: רח' שמאי 18 טל: 039096874 לשכה רח' שמאי 13, אלעד • טל: 03-9096601 • פקס: 03-9337941

tel: 972-3-9096784 • hom: 18 shamai st' fax: 972-39337941 • tel: 972-3-90966001 • 13 shamai st' elad 40800

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ס העולמית

הרבנות הראשית לישראל

אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא א"כ מכריזין עליו מלמעלה:
וכבר לימדנו חז"ל במסכת חולין דף ז ע"ב ואמר ר' חנינא: אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא א"כ מכריזין עליו מלמעלה, שנאמר: מה' מצעדי גבר כוננו, ואדם מה יבין דרכו. וכתב המאירי בבית הבחירה מסכת חולין דף ז ע"ב מיסודי התורה הוא להיות האדם מתבונן (האדם) ומכיר שכל מה שיארע לו מאיזה מין של צרה הכל במשפט מצד עונש משפטי ישרו יתברך והוא שאמרו אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא א"כ מכריזין עליו מלמעלה ויבא מזה שיפוש במעשיו וישוב מדרכיו הרעים עכ"ל: וכך כתב הגאון רבי חיים ב"ר שלמה טירר מטשרנוביץ זצ"ל נפטר לפני מאתיים שנה בספרו סידורו של שבת חלק ב דרוש ג פרק ב-יב וז"ל בא"ד בעת אשר בא עליו החושך וצרה שלא תבא מפגעי הזמן ומקרותיו מכל יסורי עוה"ז גדול או קטן נותן עיניו ולבו לשמים. לומר הלא ידעתי כי אין דבר קל שיהיה נעשה בעולם בפרט עמו בית ישראל מקטן ועד גדול בלי השגחה והבטה פרטיות מאתו ית'. וזכר כל היצור לפניו בא ובפרט מעשי איש ופקודתו ועלילות מצעדי גבר אף שנסתר בתוך דרך הטבע עכ"ז ההשגחה אמיתיות שופע בתוך דרך הטבע להעשות לכל איש ואיש כאשר יגזר הגזר בהשגחה בכל יום ובכל עת ובכל שעה ובכל רגע ורגע. ואין דבר קל בעולם שיהיה נעשה במקרה כדרך שהעולם אומר ואמרו חז"ל אין אדם נוקף אצבעו מלמטה עד שמכריזין עליו מלמעלה וכיון שכן הוא על מה עשה ה' ככה לענוש אותי ביסורים האלו הלא טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו ותמיד חפץ בטוב בריותיו למלא כל משאלותם וחפצם בכל הטובות וברכות ומה חרי האף הגדול הזה להכאיבני ולשלוח עלי יסורין האלה אם לא כי הוא רוצה לרפאני רפואה שלמה רפואת הנפש שעל ידי היסורים האלו אשוב אליו בלבב שלם בנפש חפצה בכל עוז ותעצומות עכ"ל.

הזבוב של ראש השנה:

ומסופר מעשה עם הזון איש שפעם כאשר ישב ללמוד עם החברותא היה איזה זבוב נודניק שהיה מטייל על ידי החזון איש, והחליט החברותא שלו לנסות להרוג את הזבוב, אך החזון איש העיר לו שזה זבוב של ראש שנה, ראה שלא הבין ביאר לו שתדע גם זבוב שמטריד את האדם נגזר על האדם בראש השנה וזה חלק מהיסורים שצריך לקבל באהבה. ללמדנו אפילו הטרדה של זבוב שמטפס על ידיו ופניו של האדם צריך לעורר חשבון נפש וק"ו לכל מה שנעשה על ידי אדם אחר צריך לדעת שאין אותו אדם אלא שליחו של הקב"ה בשביל לעוררו לתשובה.

שלום בית תלוי במעשיו של האדם:

ובדרך זו כתב מרן החיד"א בהקדם אשר דרשו חז"ל במדרש בראשית רבה (וילנא) פרשת וירא פרשה נד-א [כא, כב] ויהי בעת ההיא ויאמר אבימלך ופיכל שר צבאו, משלי פרק טז (ז) בְּרָצוֹת יִקְנֶךָ דְּרָכֶיךָ אֵינֶם אֲוִיבֶיךָ וְשִׁלְמָה אֶתָּו: רבי יוחנן אמר זו אשתו שנאמר (מיכה ז) אויבי איש אנשי ביתו. ועל פי זה כתב מרן החיד"א בספרו יוסף תהילות לבאר את הפסוק

לעצור למנוחה והתיישב על איזה מקום בולט והנה בהירדמו בא נחש להכישו ופתאום באה איזו חיה שהרגה את הנחש ולאחר שהתעורר וקם ממקומו התמוטט אותו מקום שישב לעמק, בא אליו רבי אבא ושאלו היו לך שני נסים הנחש הרגו אותו כמו שאתה רואה ומקום מנוחתך התמוטט אחרי שקמת מה מעשיך שזכית לך, אמר לו שיש לו מנהג שמעולם אינו שומר שנאה למי שעשה לו רעה אלא מיד מוחל כי יודע שהוא רק שליחו של הקב"ה ויותר מכך משתדל להטיב עימו, אמר ברוך השם שעשה לך נסים כי אתה ראוי לך, והוא המבט הנכון בחיים ובכל בית יהודי וזוהו זוכים לשפע ברכה והצלחה ושלוש.

ביאור מאמר חז"ל פני הדור כפני הכלב:

ועפ"ז הביא החפץ חיים בשם הגרי"צ בן הגר"ח ואלו"ן לבאר את הגמרא בסוטה דף מט ע"ב שבעקבתא דמשיחה פני הדור כפני הכלב, וצריך ביאור מה כוונת חז"ל? ומבאר שכוונת חז"ל כמו כלב כאשר זורקין עליו אבן הוא רץ אחרי האבן וחושב שהאבן הוא שהרביץ לו, אך שוכחים שאותה אבן שהקב"ה הוא שזרק אותה ועלינו להתבונן מדוע זרק. ולכן בעקבתא דמשיחה שהאמונה רופפת נותנים על כל אירוע פרשנות ואינם חושבים שהמסתתר מאחרי הכל הקב"ה שכוונתו לעורר את האדם, ולצערנו זה דרכם של אנשי התקשורת להחליש את האמונה ולתלות הכל בדבר טבעי ושכלי, אמנם נכון שהתורה נתנה רשות לרופא לרפאות ומצוה להשתדל אבל לעולם ידע ויתבונן על המסתתר, וכך בעצם צריך להיות המבט על כל אירועי החיים שמזדמנים לבני אדם שהמטרה של הקב"ה שהאדם יתבונן ויחשוב מה הקב"ה רוצה ממנו ושהכל בהשגחה פרטית ואין מקרה.

משל החפץ חיים לכפרי והרכבת:

ובספר לקח טוב תחילת פ' מקץ הביא משל החפץ חיים לכפרי שפעם ראשונה שנסע ברכבת והיה בתחנה עמד והתבונן, והנה רואה פקיד אשר שורק לרכבת שריקה ראשונה התחילו בני אדם לרוץ לרכבת, שוב שריקה שניה כבר עלו גם העצלנים, שריקה שלישית הרכבת מתחילה לזוז ואין ממתינים לאף אחד, הבין אותו כפרי שבעצם אדם זה הוא המנהל את הרכבת וקובע את מהלכה וזמנה, ניגש אליו בכבוד גדול אדוני המנהל רציתי לשאול איזה שאלות על הרכבת, הפקיד תמה מדוע מכבדו כבוד כזה שמימיו לא קיבל, וענה לו אדוני אתה טועה אינני מנהל אנכי רק פקיד, שאלו כיצד יתכן הרי אתה קובע הכל, השיבו אנכי מקבל את הפקודות מהמנהל ואנכי מבצע אותן אך אנכי פועל פשוט. כך הדבר אצל האדם אשר חושב שמנהל העבודה שלו נותן לו שכרו, וכן העסק שלו הוא מוצלח ומרוויח כיון שהשקיע בו מאמצים מרובים, וכן שאר מאורעות החיים, אך שוכח שהכל בפקודת הקב"ה הבוס הגדול של העולם כאשר מגיע לו ממילא מסובב מהשמים שזה יהיה ע"י מנהל זה או עסק זה או דבר אחר כי יש לזה מטרה ותכלית מהשמים.

בית: רח' שמאי 18 טל: 039096874 לשכה רח' שמאי 13, אלעד • טל: 03-9096601 • פקס: 03-9337941

tel: 972-3-9096784 • hom: 18 shamai st' fax: 972-39337941 • tel: 972-3-90966001 • 13 shamai st' elad 40800

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

ופעולה שהאדם יעשה יש לה מטרה נסתרת כי הוא עילת העילות וסיבת הסיבות, וכך האדם צריך להסתכל על כל חיו שיש מנהיג לבירה והכל בהשגחה פרטית וממילא אין מושג של טבע אלא הכל נס. וכמו שאנו אומרים בתפילת לחש ועל נסיד שבכל יום עימנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת ערב ובקר וצהרים, אלא שהאדם אינו מרגיש הדבר רק כאשר ח"ו נעשה חולה ריאות במצב קשה שצריך הנשמה ורק אז מגיע האדם להכרה עד כמה צריך להודות ולהלל את הי"ת על כל נשימה ונשימה.

מדוע לעתיד כל המועדים בטלים חוץ מחג פורים:

וכתב בספר אבן ישראל לרב ישראל ברוך ברוין ז"ל
בעניין שמחת יו"ט כתב מאמר חז"ל למרות שלעתיד כל המועדים יהיו בטלים ימי הפורים לא בטלים, כמ"ש הרמב"ם הלכות מגילה וחנוכה פרק ב שנאמר [אסתר ט'] וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם. וכתב לבאר בדרך רמז דידוע דיש שני מיני נסים נס נגלה ונס נסתר, וביציאת מצרים עשה הקב"ה נס מפורסם ובימי המן היה נס נסתר, שיש לתלות בדרך הטבע שאהב המלך את אסתר ותלקח לבית המלך ובגללה היה הצלת היהודים, וגם מרדכי הציל את המלך ממות מבגתן ותורש, והמן הרשע המלך היה חושד אותו על שהזמינה רק אותו אסתר לסעודה כידוע, וגם אשר ראה אותו היה נופל על המטה של אסתר היה שם וכדומה מאשר סיבב הקב"ה וזה היה נס נסתר ויש לתלות בדרך הטבע, לכן חג הפורים לא מתבטל כיון שהנהגת הקב"ה בדרך הטבע נשארת לתמיד. ומלמדת אותנו עד כמה האדם יכול לטעות לפי הבנתו בהנהגת הנעשה בעולם ויחשוב שהסיבה אינה אלא אמצעי להגיע למטרה ואילו השם הראה לנו שכל מהלכי אנוש הן בכדי להגיע למטרה ואותן מטרות שהאדם רואה אינם אלא סיבות להגיע לתוצאה הרצויה אצל הקב"ה.

מעשה שהיה ההבדל בין תכנית האדם לתוכנית הקב"ה:

סיפר לי בעל המעשה שהוא היה חולה לב במחלה נדירה כאשר הגיע לבית חולים כמובן הציעו לו ניתוח דחוף בכדי להציל חייו ומחוסר ברירה הסכים ואכן נעשה הניתוח אך לצערנו לא הצליח, ולכן המליצו לו לעבור לפרופסור אחר מומחה יותר והוצע לו שוב לחזור על הניתוח ואכן עשה ושוב לא הצליח, מחוסר ברירה הציעו לו שהיות ומצבו נדיר כדאי ללכת לחו"ל לרופא ממוחה שהם יכתבו אליו הפניה, ואכן כך היה שנשלח לבית חולים בחו"ל עם כל התיק הרפואי להיכנס לשלחו אותו כמובן התקבל ונעשו לו בדיקות חוזרות ושוב נצרך לעבור ניתוח חוזר אלא שצריך המתנה לתור עבור הניתוח ובכל בית חולים היו נותנים לו סוגי תרופות שונות, והנה בתקופת ההמתנה לתור החליט לנסוע לשבת באחת הערים לידידים, והנה באותו יום שיש שלח היה צפוי התחיל לרדת שלג כבד מאוד והדבר גרם לקשיים גדולים בנסיעה היו פקקים ועיכובים מעל המשוער ובהיות שבזמן החורף השבת נכנסת מוקדם שעון החול הולך ואווז והוא רואה שאין לו סיכוי להגיע

בתהלים פרק לח פסוק ד איך מתם בבשרי מפני זעמך איך שלום בעצמי מפני חטאתי: א"נ אפשר בפי' אין שלום בעצמי בהקדים מוסר השכל לאדם שלא מצא מנוח בביתו זו אשתו. אם בעל נפש הוא ישים אל לבו מקרא מלא מרצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים אותו ואמרו רבותינו זכרונם לברכה בני ביתו. איכא השתא על עסקי ריב"ה אכן נודע שאינו רצוי לפני המקום שאם רוצה ה' דרכיו היה משלים בני ביתו אתו. לכן יפשפש במעשיו ונוח לשו"ב בתשובה ואחר כך רוצה ה' את יריאיו לשים שלום בביתו ובחומותיו וזה שאמר אין שלום בעצמי זו אשתו על דרך שאמר זאת הפעם עצם מעצמי והיא כנגדו מדייני אשה כל זה מני חטאתי דאם זך בלי פשע ה' יברך בשלום.

קושיית הבית יוסף על חנוכה:

והנה עלינו להתבונן בנס חנוכה ומשמעות הפירסום ניסא, ידועה קושית מרן הב"י והמפרשים כיון שמצות הדלקת נרות חנוכה שמנה ימים היא בגלל הנס שמצאו פך שמן לדלוק יום אחד ודלק שמנה ימים, והקשה מרן הב"י והרי עכ"פ יום ראשון אינו נס כיון שהיה להם שמן ליום אחד, וא"כ כיון שהנס רק שבעה ימים צריך לתקן הדלקה שבעה ימים ולא שמנה?

ללמדנו שהטבע הוא נס:

וראייתי רעיון יפה בענג שבת בשם הרה"ג אהרון סימן טוב שליט"א עפ"י דברי הגרי"ח שמו"לבי"ץ בקובץ שיחות דחז"ל רוצים ללמדנו יסוד הרמב"ן שכל ניסי יצ"מ נועדו שמתוך הניסים הגלויים יכירו בניסים הנסתרים בהיות והאדם מתוך הרגלו ושגרתו אינו מכיר בנס שהקב"ה עושה עם האדם בכל רגע, וזה יסוד מצוות שמנה ימים שמאחר והאדם מבין יום אחד היה צריך לדלוק מצד הטבע כיון שיש שמן וכל הרגשת האדם בנס הוא על השבעה ימים שלא היה שמן, כיון שהאדם מבין את מה שהוא רואה בעיניו שהשמן דולק ושוכח שיש מאחורי כל צעד מטרה נסתרת כי אין טבע אלא הכל נס והשגחה פרטית, ולזאת חז"ל רוצים להחדיר בקרבנו כי גם הדלקה של יום ראשון שנראה לנו טבע הוא נס, כיון שמדוע השמן דולק ומי נתן בו כח הדליקה ודאי הוא נס, אלא שכך הורגלנו מיום שנולדנו לראות שמן דולק נהפך הדבר לפשוט ושאינו בו נס. אך רבי חנינא בן דוסא כשראה ביתו עצובה ושאלה מדוע, כמסופר במסכת תענית דף כה ע"א וסיפרה שנתנה חומץ במקום שמן בפמוט, השיב לה רחב"ד מי שאמר לשמן וידלוק יאמר לחומץ וידלק וכך היה, פירושו של דבר שרחב"ד היה חי בתחושה ששמן שדולק הוא נס כי מה ההבדל בינו לחומץ מלבד הרגלנו ושגרתנו, וכיון שהיה חי בהרגשת נס בשמן אינו מתפלא שהחומץ ידלק כי הכל אותו נס. וזוהי השקפת חז"ל אשר רוצים להחדיר בלב כל אחד בנס חנוכה נגד עקירת האמונה שרצו היוונים וגזרו לכתוב על קרן השור אין חלק באלקי ישראל בכדי שהאדם יחיה כפי מראה עיניו והבנתו. אבל אדם שהולך בדרכי התורה כפי השקפת חכמי התורה חייב להגיע להכרה שכל הנעשה הוא מכוחו יתברך ואין מושג של טבע ומקרה אלא הכל בהשגחה פרטית, ולכל מעשה

בית: רח' שמאי 18 טל: 039096874 לשכה רח' שמאי 13, אלעד • טל: 03-9096601 • פקס: 03-9337941

tel: 972-3-9096784 • hom: 18 shamai st' fax: 972-39337941 • tel: 972-3-90966001 • 13 shamai st' elad 40800

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

שהיו אמורים לעשות לך ספק אם היית נשאר בחיים, וגם תיכף תפסיק את התרופות שנתנו לך, כמובן התעשת ולא המשיך בטיפול באותו בית חולים שנשלח אליו, אלא נכנס לבית חולים של הפרופסור הזה שפגש באקראי לאחר שנתקע בשבת ואמר לי והנני היום עומד לפניך ב"ה מרגיש טוב. כאשר נתבונן במעשה הזה הרי אין ספק שאותו חולה המספר כאשר נסע קצת לנוח אצל ידידים ונתקע הדבר היסב לו צער גדול ובפרט שלא ידע היכן להיות ובאיזו הרגשה ישבות את השבת בנוסף לכל מחלתו, אולם כל זה להבנתו כפי שנראה בעיני האדם שמטרת הנסיעה הייתה לנוח אצל ידידים והתקלקלה התוכנית, אך המטרה האמיתית של הקב"ה הייתה להביאו למקום הצלתו והמציא לו סיבה לנסוע לנוח ולהיתקע בשלג הכל בכדי להגיע לידיים הנכונות. וכל אדם מאמין ידע שכך הן כל החיים של האדם שכל מטרותיו שפועל בגללם הן רק סיבות בכדי להגיע למטרה של רצון השם יתברך המסתתרת מאחרי כל מעשה ופעולה.

מוסר השכל:

נמצינו למדים המסר משלושת הפרשיות הבאות את היסוד השלישי בבית היהודי מלבד א. שיש תכנית לחיים אשה ילדים הורים פרנסה מגורים. ב. מסגרת לחיים כפי שנקצב לפי צורך שורש נשמתו. ג. המבט הנכון על החיים שאחרי כל פעולה ומעשה מסתתר הקב"ה שתובע חשבון נפש מהאדם כך שאין האשמה בזולת, וכן כל המתחולל בעולם בכל תחום הן רק סיבה למטרה לעורר את עם ישראל לאמונה ובשביל לחזק ולעורר אותנו להרהר בתשובה ולדעת שאין טבע בעולם וכל דבר מסתתר מאחרי רצון השם יתברך שהוא עילת העילות וסיבת הסיבות ומי שאמר לשמן וידלק יאמר לחומץ וידלק כי הכל מעשה ידיו של הקב"ה, כך שכל בית יהודי המושתת על יסוד האמונה לעולם לא יגיעו למחלוקות ולהאשמות מאחר ומסתתר מאחרי הכל המשלח שזה הקב"ה ואם יעשה חשבון נפש כמאמר החיד"א ברצות השם דרכי איש גם אויביו ישלים עמו, וכך הדבר בין אחיו או בחברתו של האדם ידע את המסר שאמר יוסף לאחיו לא אתם שלחתם אותי אלא האלוקים כך שאין מקום לנקמה למרות שאתם חשבתם עלי לרעה השם חשבה לטובה, ואדרבא להמשיך ולעשות לו טובה וחסד כמידת הקב"ה מאחר ומי שפגע בך אינו האבן אלא המשלח של האבן, ואם יש תביעה היא על האדם עצמו וכאשר יעשה חשבון הנפש וישוב בתשובה הקב"ה עוזר שהכל יסתדר כי זה מטרת השם יתברך, ונסיים בתפילת החג הרחמן יעשה לנו נסים ונפלאות כמו שעשה להם בימים ההם בזמן הזה ויחיש את גאולתנו בחסד וברחמים "אמן".

בברכת שבת שלום חודש טוב וחנוכה שמח

הצב"י מרדכי מלכא עיה"ק אלעד

